

"تحولات نرخ ارز، بدهی‌های خارجی و بازرگانی خارجی در بهمن‌ماه ۱۴۰۱ و تحولات موازنه پرداخت‌های خارجی طی نه ماهه نخست سال ۱۴۰۱"

• نرخ ارز

در بهمن‌ماه ۱۴۰۱ هر دلار آمریکا در بازار غیررسمی با نرخ متوسط ۴۴۷/۹ هزار ریال معامله شد که نسبت به دی‌ماه ۹/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین در این ماه هر دلار آمریکا در سامانه معاملات الکترونیکی ارز با ۰/۲ درصد افزایش نسبت به دی‌ماه به رقم ۳۰۶/۹ هزار ریال رسید. تحولات مذکور در حالی رقم خورده است که وضعیت منابع و مصارف ارزی کشور (به عنوان عوامل بنیادین موثر بر روند نرخ ارز) طی این دوره از شرایط مطلوبی برخوردار بوده و بانک مرکزی نیز در جهت تحقق ثبات در بازار ارز، سیاست‌ها و اقدامات متعددی را در قالب تسهیل تامین ارز مورد نیاز واردات، پاسخگویی به تقاضای خرد افراد، تعمیق بازار رسمی و پیگیری مستمر سیاست‌های معطوف به بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور به انجام رسانده است.

• بدهی‌های خارجی (تعهدات بالفعل)

مانده بدهی‌های خارجی کشور در پایان بهمن‌ماه ۱۴۰۱ حدود ۶/۴ میلیارد دلار بود که در مقایسه با پایان اسفندماه سال ۱۴۰۰، معادل ۲۵/۷ درصد کاهش نشان می‌دهد. از این میزان بدهی، ۲۸/۰ درصد (معادل ۱/۸ میلیارد دلار) به بدهی‌های کوتاه‌مدت و ۷۲/۰ درصد (معادل ۴/۶ میلیارد دلار) به بدهی‌های بلندمدت اختصاص داشت. بدین ترتیب، در پایان بهمن‌ماه سال جاری نسبت به پایان اسفندماه سال ۱۴۰۰، سهم بدهی‌های کوتاه‌مدت از کل بدهی‌های خارجی کشور، ۰/۸ واحد درصد کاهش یافت.

• بازرگانی خارجی

بر اساس آمار بازرگانی خارجی گمرکی، در یازده‌ماهه سال ۱۴۰۱، ارزش صادرات و واردات گمرکی به ترتیب، ۴۸/۸ و ۵۳/۷ میلیارد دلار بود که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل به ترتیب، ۱۲/۲ و ۱۵/۳ درصد افزایش نشان می‌دهند. به‌علاوه ارزش هر تن کالای صادراتی و وارداتی نیز در این دوره به ترتیب، ۱۳/۶ و ۲۶/۱ درصد افزایش یافته است. همچنین طی یازده‌ماهه سال جاری، وزن صادرات و واردات گمرکی به ترتیب، ۱۱۱/۳ و ۳۳/۶ میلیون تن بود که نسبت به دوره مشابه سال قبل به ترتیب، ۱/۲ و ۸/۶ درصد کاهش نشان می‌دهند.

• موازنه پرداخت‌ها

براساس برآوردهای مقدماتی، در نه‌ماهه نخست سال ۱۴۰۱ حساب جاری تراز پرداخت‌های خارجی کشور از مازاد ۱۵/۸ میلیارد دلاری برخوردار بود که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، ۹۲/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. طی همین دوره، مازاد حساب کالا با افزایش ۷۹/۲ درصدی به ۲۱/۱ میلیارد دلار و کسری حساب خدمات با افزایش ۴۰/۶ درصدی به ۵/۳ میلیارد دلار رسید. افزایش قیمت‌های جهانی نفت و کالاهای اولیه، مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار بر افزایش عملکرد صادرات و واردات کالا و رشد مبادلات تجاری و افزایش تردهای فرامرزی کالا و مسافر، مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار بر رشد صادرات و واردات خدمات طی این دوره بوده است. طی نه‌ماهه نخست سال ۱۴۰۱، حساب سرمایه، حدود ۱۶/۲ میلیارد دلار بدهکار گردید که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، ۶۳/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. پرداخت‌های حساب سرمایه و نیز افزایش خالص مطالبات اشخاص و نهادهای مقیم از دنیای خارج علت منفی شدن خالص حساب مالی و سرمایه می‌باشد.